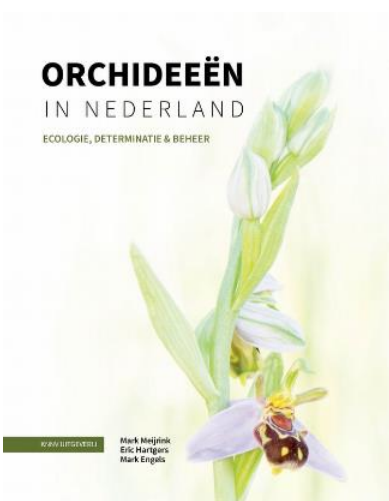

Cursus Wilde Orchideeën van de Hollandse Delta 2023

Orchideeën spreken bij veel mensen tot de verbeelding. Ze zijn mooi. Ze zijn geheimzinnig. Ze leven samen met een schimmel. Ze hebben een bijzonder seksleven. Ze zijn evolutionair buitengewoon boeiend. Ze zijn soms heel kritisch. Ze zijn indicator voor kwaliteit van natuur. Ze zijn onderwerp van discussie. Ze worden begeerd. Ze zijn soms lastig te determineren. Ze belazeren de kluit. Ze zijn opportunistisch. Ze zijn fotogeniek.

Kortom: Het zijn heel intrigerende planten. Darwin schreef er een nog altijd boeiend boek over en hij niet alleen. Over orchideeën zijn honderden boeken geschreven, meer dan over welke andere plantenfamilie dan ook. En dat is volkomen begrijpelijk. Omdat de meeste mensen met belangstelling voor onze wilde orchideeën niet al die boeken zelf hebben (kunnen lezen), maar wel meer willen weten over onze inheemse orchideeën en vooral over die soorten die in onze eigen omgeving voorkomen, organiseren Natuurvereniging Hollandse Delta en IVN Voorne-Putten Rozenburg een cursus over deze boeiende plantenfamilie en met enige trots kunnen zij melden dat deze cursus gegeven gaat worden door een van de grootste kenners van deze plantenfamilie: **Mark Meijrink**. Mark is hoofdauteur van het binnenkort (juli) bij KNNV Uitgeverij verschijnende standaardwerk **Orchideeën in Nederland, Ecologie, determinatie & beheer** <https://knnvuitgeverij.nl/artikel/orchidee%C3%ABn-in-nederland.html> . Hij schreef dit boek samen met Erik Hartgers en Mark Engels. Nu al zijn de recensies veelbelovend: <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/achter-iedere-orchidee-schuilt-een-mooi-verhaal~bdcf9318/>

18 april 20:00-22:00 uur in het bezoekerscentrum Tenellapas

Lezing **Mark Meijrink**

- *Verstandshuwelijk of gebalanceerd parasitisme?*
- *Verleiding en bedrog*

25 april 20:00-22.00 uur in het bezoekerscentrum Tenellapas

Lezing **Mark Meijrink**

- *Een dag uit het leven van een orchidee*
- *Levenscyclus en populatie-ecologie van orchideeën*

Naast deze twee lezingen bestaat de cursus uit een viertal **veldlessen**/excursies. De excursies worden begeleid door Piet Mout. De hieronder genoemde locaties en soorten zijn indicatief omdat de bloeitijden van orchideeën soms variabel en daardoor niet altijd voorspelbaar zijn. De excursies starten vanaf de parkeerplaats bij het bezoekerscentrum Tenellapas. Daar worden de te bezoeken locaties definitief bekend gemaakt. De excursies zijn geen orchideeën-kijk-excursies. Van de deelnemers wordt verwacht dat zij een flora of een veldgids orchideeën bij zich hebben en dat zij zich voor aanvang van de excursies door zelfstudie hebben verdiept in de kenmerken van de te verwachten soorten.

13 mei 10:00-12:00 uur

Mark Meijrink geeft een veldles in de **Heemtuin Tenellapas** over het **determineren van orchideeën aan de hand van vegetatieve kenmerken**.

12:00-13:00 uur

Vervolgexcursie zonder Mark Meijrink

D' Onlanden

brede orchis
harlekijn

Ouddorp De Punt

brede orchis
harlekijn

Heemtuin

brede orchis
harlekijn
gevlekte orchis
bergnachtorchis
soldaatje
aapjesorchis

Springertduinen

harlekijn

17 juni 10:00-15:00 uur

Remko Andeweg botanist bij Bureau Stadsnatuur Rotterdam geeft gericht op orchideeën uitleg over het bijzondere beheer van de leidingstroken en andere natuur op de Maasvlakte.

Beerweg

steenrode orchis
vleeskleurige orchis
vleeskleurige duinorchis
duinwespenorchis
moeraswespenorchis
bijenorchis
groenknolorchis
rietorchis

Leidingstraat Hartelkanaal

steenrode orchis
vleeskleurige orchis
vleeskleurige duinorchis
duinwespenorchis
moeraswespenorchis
bijenorchis
harlekijn
rietorchis

Vliegveld

vleeskleurige orchis
 vleeskleurige duinorchis
 bosorchis
 moeraswespenorchis
 gevlekte rietorchis

Heemtuin

gevlekte orchis
 rood bosvogeltje
 hondskruid
 bosorchis
 grote keverorchis
 poppenorchis
 soldaatje
 bergnachtorchis
 harlekijn

Parnassiavlak

vleeskleurige orchis
 vleeskleurige duinorchis
 rietorchis en gevlekte rietorchis
 moeraswespenorchis
 groenknolorchis

24 juni 12:30-16:30 uur

Ouddorp-N57 De Punt

bokkenorchis
 bijenorchis
 gevlekte rietorchis
 grote keverorchis
 moeraswespenorchis
 rietorchis
 vleeskleurige orchis

Brouwersdam

brede wespenorchis
 bijenorchis
 moeraswespenorchis

Oostduinen

grote muggenorchis
 gevlekte rietorchis
 groenknolorchis
 moeraswespenorchis
 rietorchis
 vleeskleurige orchis
 bijenorchis
 poppenorchis

Kleine Beer

bijenorchis
 gevlekte rietorchis
 grote keverorchis
 moeraswespenorchis
 rietorchis
 vleeskleurige orchis

Heemtuin

grote muggenorchis
 brede wespenorchis
 grote keverorchis
 hondskruid
 moeraswespenorchis
 rietorchis
 rood bosvogeltje

Preekhil

hondskruid
 moeraswespenorchis
 rietorchis

Stellendam binnenhaven

hondskruid

19 augustus 10:00-12.00 uur

Westduinen

herfstschroeforchis

Aanmelding

Er kunnen maximaal 20 personen deelnemen aan de cursus (2 lezingen en 4 excursies).

De kosten bedragen

voor niet-leden € 45,00

voor leden € 37,50

Voor de lezingen van Mark Meijrink op 18 en 25 april kunnen maximaal 60 mensen worden toegelaten.

De kosten voor het bijwonen van een lezing zijn

Voor niet-leden € 10,--

Voor leden € 5,--

Aanmelden via het aanmeldformulier.

Aanmeldformulier sturen naar cursus.knv.ivn@gmail.com

Naam:

e-mailadres:

telefoonnummer:

- Ik ben lid van Natuurvereniging Hollandse Delta
- Ik ben lid van IVN Voorne-Putten Rozenburg
- Ik ben geen lid
- Ik meld me aan voor de gehele cursus
- Ik meld me aan voor de lezing van 18 april
- Ik meld me aan voor de lezing van 25 april